

PANU

FRANZÉNIN PIISPAN
POJANPOJAN POIKA

Kuva: Atte Kalajoen kokoelmat.
Kuvaaja: Rich. Sandberg,
Mörlanda, Ljung
Saatu Bruno Rehtolalta

Vanha tuiralaisystävänä, sama joka tuonnoin lähetti sen yhden Zimmermanin kuvan, lähetti myös tässä ilmestyvän nätin pojankuvan tietäen kertoa, että pojan nimi on Rutger Frans Michael Franzén, isän nimi Hugo Esaias. Alkuperäiskuvan taakse oli merkitty valokuvaajaksi Rich Sandberg, Mörlanda, Ljung, pojan iäksi kaksi vuotta. Kuvan oli lähettäjäni saanut jo vuosikymmeniä sitten. Todettuaan pojan kuuluisimman Franzénin eli runoilija-piispan näköiseksi, ryhtyi hän lopulta selvittämään sukulaissuhdetta, pelkästä uteliaisuudesta vain. Selvisi, että pikku Rutger oli syntynyt Norra Sämnsin seurakunnassa Ruotsissa. Rutgeria ei kuitenkaan tavoitettu, hän oli lopuksi livistynyt Australiaan.

Puhunpa näistä Franzéneista muutaman rivin aivan sen takia, että marianpäivänä eli nyt 19:ntenä maaliskuuta järjestetään Oulussa Ainolassa runoilija Franzénin syntymän 200-vuotismuistotilaisuus, joka on tarkoitettu nimenomaan LUKIJALLE. Olla hyvä, alkaa klo 16,

kestää puolentoista tuntia ja suunnittelusta vastaavat kaupunginkirjasto, Oulu-seura ja Merikoskikerho. Vapaa pääsy. Oma puku. Ohjelmasta toisaalta.

Yrittäessään päästä perille jonkin vanhan pohjalaissuvun asioista tietää sukukronikan Genealogia Sursillianan omistaja katsoa ensin tästä kirjasta. Franzéneista löytyy Frans Michael ja hänen isänsä kauppias Zachris Fransinpoika, ”på svenska” tietysti, koska Sursilliana oli ruotsiksi kirjoitettu. Sursilleihin oli Fransin liittynyt avioliitto Oulun kappalaisen Johan Erikinpka Cajanuksen tyttären Saran kanssa. Minullekin tuttu vanha Sursilliana selvittää mm. F. M. Franzénin kaikki kolme avioliittoa, joista hänelle syntyi 13 lasta, joista 7 poikaa, näistä kaksi kuollut jo pieninä. Pitemmälle ei pääse, koska Sursillianan toimittaja Elias Robert Alceenius ei vuoteen 1847 mennessä ollut pitemmälle päässyt hänkään. Kirja ilmestyi 1850.

Tänä päivänä ei ole vaikea päästä Härnösandin runoilija-

piispan jälkeläisten jäljille. Sursillianasta on nyt olemassa uusi mahtava, korjailtu ja täydennetty laitos: Sursillin suku. Sen avulla kuvamme lähettäjä sitten kohta ilmoittikin sitoneensa sukulaissuhteeseen nätin pikku Rutgerin ja hyvännäköisen vanhan kunnan Frans Michaelin. Sursillin suvun mukaan piispan eloon jääneistä viidestä pojasta vain kahden suku jatkui miehen puolelta. Nämä pojat olivat Frans ensimmäisestä ja Seth toisesta

avioliitosta. Sethillä ei kuitenkaan ollut lapsia, joten palaamme Fransiin. Fransista tuli upseeri ja lopuksi Ruotsin armeijan majuri. Hänellä oli Hedviginsä kanssa 9 lasta. Näyttää siltä, että suku on jatkunut kahdessa haarassa miehen puolelta. Nämä suvun jatkajat olivat Hugo Esaias, jonka nimi jo alussa mainittiin, ja Seth Abraham. Sursilliana ei selvitä kummankaan jälkeläisiä, johonkinhan sentään uusikin Sursillin suku-teos on täytyntynyt rajata.

Kuvamme pikku Rutger on kuitenkin Hugo Esaias Fransinpoika Franzénin poika, joka siis livisti Australiaan, syntynyt 2. kesäkuuta 1903. Uuden Sursillin suvun mukaan isä Hugo Esaias on syntynyt Bygdeåssa Ruotsissa 6. 7. 1848. Papinkirjan mukaan hän olisi ollut tilanomistaja, tämän uuden ”Sursillin” mukaan sahanisännöitsijä — Salossa. Siis ainakin jossain vaiheessa hän palasi isäinsä maahan, mutta poika meni Ruotsista Australiaan. Johtuisikohan siitä, että jo setänsä Seth Abraham oli päättynyt virkamieheksi Sydney’hin?

Lopuksi sitten ”kaksi sanaa” 20:s helmikuuta näytetystä Karl Emil Zimmermanista, joka osoittautui tuusniemeläiseksi niin kuin sittemmin poikansakin. Mitähän sukuja kahdelle Mats Z.-nimiselle 1700-luvun oululaiskauppialle?

